SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1621

av Dan Hovskär (KD)

Långsiktiga villkor för församlingarnas sociala arbete

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för långsiktig samverkan mellan offentliga aktörer och idéburna organisationer inom socialt arbete och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur statsbidrag och andra offentliga stöd kan utformas så att de i större utsträckning möjliggör långsiktig planering av förebyggande sociala insatser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sprida kunskap om fungerande samverkansformer mellan kommuner, trossamfund och andra idéburna organisationer inom exempelvis ensamhet, missbruk och social utsatthet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Samhällets ansvar för människor i utsatthet kan inte begränsas till offentliga verksamheter. Ett starkt samhälle bygger också på medmänsklighet, gemenskap och människors vilja att ta ansvar för varandra.

Runt om i Sverige utför församlingar och andra idéburna organisationer betydelsefulla insatser. Det kan handla om att erbjuda gemenskap för ensamma människor, stödja personer med beroendeproblem, hjälpa människor som saknar bostad, vara en reurs vid utslussning efter fängelsevistelse, möta familjer i kris eller ge praktiskt stöd till den som har svårt att få vardagen att gå ihop.

Församlingarnas styrka ligger ofta i deras lokala närvaro och i de relationer som byggs över tid. En människa som inte själv söker sig till myndigheter kan ibland våga ta emot hjälp genom en frivillig, en diakon, en pastor eller en annan person som hon har förtroende för.

Detta arbete sker ofta genom ideellt engagemang och med begränsade resurser. Samtidigt kan korta bidragsperioder, komplicerade ansökningsförfaranden och osäkerhet kring finansiering göra det svårt att planera verksamheten långsiktigt.

Det offentliga ska inte överlåta sitt lagstadgade ansvar till frivilliga krafter. Men kommuner och andra offentliga aktörer bör bättre kunna ta vara på den kompetens, lokala förankring och medmänsklighet som civilsamhället erbjuder.

Kristdemokratisk subsidiaritetsprincip innebär att uppgifter bör hanteras så nära människan som möjligt, när det kan ske på ett ändamålsenligt sätt. Staten ska skapa goda förutsättningar för människor och gemenskaper att ta ansvar, samtidigt som samhällets grundläggande skyldigheter ligger fast.

Regeringen bör därför se över hur långsiktiga samverkansformer mellan offentliga aktörer och idéburna organisationer kan främjas. Det kan exempelvis handla om bättre information om befintliga stöd, rimligare administrativa krav och ökad kunskap om överenskommelser och andra former för samverkan.

Det bör även undersökas hur offentliga stöd kan bidra till förebyggande insatser som bygger på långvariga relationer, utan att äventyra organisationernas självständighet eller deras rätt att verka utifrån sin värdegrund.

Särskild uppmärksamhet bör riktas mot verksamheter som möter ensamhet, beroendeproblematik och social utsatthet. Genom att förbättra samverkan kan fler människor få stöd i tid, innan problemen växer sig större.

Ett medmänskligt samhälle formas inte enbart genom politiska beslut. Det byggs också av människor som engagerar sig för sina medmänniskor. Politiken bör ge detta engagemang goda och långsiktiga förutsättningar.

Dan Hovskär (KD)